

เทศน์เช้า วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺสฺสโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมนะ สังฆธรรมๆ ธรรมโอสธไป ธรรมโอสธสำหรับรักษา หัวใจของเรา ถ้ารักษาหัวใจ ร่างกายของเรา เราเกิดมาเป็นมนุษย์ต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัย เราก็ต้องมีหน้าที่การงานของเรา แต่เวลาหน้าที่การงานของเราแล้วประสบความสำเร็จมากน้อยขนาดไหน ถ้าจิตใจหลงกับโลกมันก็มีความสุขไง ถ้าจิตใจของคนไม่หลงกับโลกนะ เราจะประสบความสำเร็จมากน้อยขนาดไหน แต่ชีวิตนี้มันมีค่ามาก

ชีวิตนี้เวลามันพลัดพรากไปแล้วมันไปไหน ทุกคนจะสงสัยนะ นรกสวรรค์มีจริงหรือไม่ ภูษาคามีจริงหรือไม่ ชาตินี้มีจริงหรือไม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาวิชชา ๓ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บุปเพณิวาสนาสุตติญาณ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าย้อนอดีตชาติตั้งแต่พระเวชสันดรไป จุฑูปปาดญาณ ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่ได้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันยังต้องเวียนต่อไป อาสวักขณญาณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชำระล้างกิเลสในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม ธรรมะย่อมชนะอธรรม

แต่การที่ว่าธรรมะย่อมชนะอธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมบุญญาธิการมาเป็นพระโพธิสัตว์ๆ เวลาพระโพธิสัตว์ เวลาประพตติปฏิบัติอยู่ ๖ ปี กิเลสต้นหากความทะยานอยากมันมาที่มมาดำ ความทุกข์ความยากในการดำรงชีวิต ความทุกข์ความยากนะ เพราะศาสนายังไม่มีไง ถ้าศาสนายังไม่มีก็แล้วแต่คน วนิพก วนิพกเขามีคนให้ มีศรัทธาความเชื่อเขาให้ของเขาไปประสา นั้น

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีฤทธิ์มีเดชนะ เมืองไหนเขามีโรคภัยไข้เจ็บ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปสวดมนต์ ฝนเป็นทิพย์ตกชะล้างซากศพนั้นออกไป ให้โรคภัยไข้เจ็บจากเมืองนั้นหายทั้งเมือง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้รู้สัตว์ขันธ์สัตว์ เห็นไหม คนเห็นคุณ

งามความดีอย่างนั้น คนมีศรัทธาความเชื่อในอย่างนั้น ถึงจะอยากแสวงหา อยากทำบุญกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีอำนาจวาสนา มีบุญกุศลขึ้นมา ก็เพราะว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาปัจจัยเครื่องอาศัย ปัจจัยเครื่องอาศัยไป

นี่ก็เหมือนกัน ธรรมะย่อมชนะอธรรมๆ แต่ธรรมะชนะอธรรมได้ ธรรมะที่ทำมามันต้องมีสติปัญญา ต้องมีสติปัญญา ต้องมีจุดยืนของเรา เราทำคุณงามความดีของเราไป ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว เราทำคุณงามความดีของเรา ถ้าความดีของเรา ความดีมันคืออะไร ที่โยมแสวงหา ที่โยมอุตส่าห์ชวนขวายนมาเสียสละคืออะไร นี่คือการสร้างบุญกุศลกับหัวใจของเราไป อำนาจวาสนาบารมีของเรานะ

อยู่บ้านอยู่เรือน ทุกคนบอกเราไม่มีเวลาทั้งนั้นนะ เวลาเราไม่มี เราอยู่บ้านอยู่เรือนของเรา เรามีความสุขของเราอยู่แล้ว ความสุขอยู่แล้ว เวลาขยะ ขยะเวลาไล่ถึงขยะมันเต็มถึงของมัน นี่ก็เหมือนกัน ความคิด ความปรุง ความแต่ง กิเลสตัดหาความทะยานอยากในหัวใจมันสิ้นหัวใจๆ เราไม่มีเวลาๆ

แต่ที่เรชวนขวาย ขวายนมาเพราะเรามีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มีศรัทธาความเชื่อในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เสียสละทาน

เวลาเข้าพรรษาๆ หลวงตาท่านบอกว่า อย่างน้อยก็ให้ได้ทำบุญตักบาตรวันละ ๑ องค์ก็ยังดี อย่างน้อย ว่าอย่างน้อย อย่างน้อย นี่ก็อะไรล่ะ ที่เราทำไปๆ ของเราทั้งนั้น ของของเรา ของเรา ที่เราแสวงหาทำเพื่อประโยชน์กับหัวใจของเรา ถ้าหัวใจเราไม่ทำอะไร คุณดี เวลาเราทุกข์เราอยากในหัวใจของเรานั้นหมักหมมอยู่ที่นี่ มันมีทางออกอย่างไรล่ะ

แต่ถ้าเราทำได้ทำบุญกุศลนะ นี้ของเรา

๑. สิ่งที่เราเสียสละไปนั้นบุญกุศลของเราแล้ว

๒. ได้เห็นสมณะ

การได้เห็นสมณะนะ ถ้าคนมีสติปัญญามันสะท้อนหัวใจนะ ภิภุๆ เขาอยู่กันอย่างไรวะ เขา
บิณฑบาตเลี้ยงชีพ เขาอยู่กันอย่างไรวะ ทำไมเขามีความทุกข์ความยากในหัวใจหรือไม่ องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นมนุษย์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าห่มผ้ากาสาพัสตร์ ภิภุๆ เป็นสาวกสาวกนะ เป็นลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า เขาเป็นสมณะๆ ถ้ามันมีสติปัญญามันสะท้อนใจใจ ถ้ามันสะท้อนใจ มันได้
สติได้ปัญญา มันได้ความคิดใจ ถ้ามันได้คิดขึ้นมา มันพลิกแพลงหัวใจของเราไป

คูลี เวลาคนหลงผิด คนเขาหลงผิด ลูกเต้าเราหลงผิดไป พ่อแม่อบรมสั่งสอน อบรมสั่ง
สอนกว่าเขาจะเห็นถูกต้องดีงาม นี่ก็เหมือนกัน หัวใจของเราหลงผิด หลงผิดว่า ชีวิตนี้มันจะอยู่
ค่าฟ้า ชีวิตเราเมื่อไหร่ก็ได้ ทำเมื่อไหร่ก็ได้ แต่เวลาไปเห็นสมณะ เห็นสมณะมันสะท้อนหัวใจ นี่
ก็เหมือนกัน เราทำบุญกุศลนี่ก็เป็นสมบัติของเราอันหนึ่ง เราได้เห็นสมณะมันก็เตือนสติเราอีก
อันหนึ่ง แล้วถ้าเราฟังธรรมๆ ฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใครแสดงธรรมๆ ก็
แล้วแต่ในกึ่งพุทธกาลนี่ก็เป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถ้าแสดงเป็นความจริง
นะ ถ้ามันเป็นความจริง เวลาแสดงธรรมะไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่ลำเอียง
เพราะรัก ไม่ลำเอียงเพราะชัง ถ้าเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป

แต่ถ้าคนยังมีกิเลสตัณหาความทะยานอยาก ธรรมะๆ ก็เพื่อประโยชน์กับเราไป ประโยชน์
กับคนแสดงไป เพื่อประโยชน์อันนั้นๆ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เป็นเช่นนั้น กา
ลามสูตร ไม่ให้เชื่อ ไม่ให้เชื่อแม้แต่ผู้พูด ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น แต่เวลาฟังธรรมๆ เพราะอะไร
เพราะท่านเป็นสมณะ ท่านเป็นนักรบ ท่านพยายามขวนขวายของท่าน เวลาท่านแสดงธรรม
ออกมาดูเขาวนปัญญาของท่านว่าท่านมีวุฒิภาวะมากน้อยแค่ไหน เราฟังธรรมเพื่อเป็นประโยชน์
กับเราไป ถ้ามันเป็นความจริงๆ มันสะท้อนหัวใจนะ

เวลาหลวงตาท่านสอนประจำ กิเลสมันอยู่จิตได้สำนึกนั้น ถ้าแสดงธรรมๆ ต้องทิ่มเข้าไป
ตรงกลางใจดำอันนั้นนะ ทีนี้เวลาแสดงธรรมๆ ขึ้นมา ใจเราเป็นโรคใจใหม่ เวลาแสดงธรรมๆ ก็
เจริญพรๆ ยกยอปอปั้นกันอย่างนั้นนะ มันเรื่องของโลกธรรม ๘ มันไม่ใช่สังขารธรรม

ถ้าสังขารธรรมมันจะทิ่มเข้าไปกลางหัวใจนั้นนะ เวลาทิ่มเข้าไปกลางหัวใจ จิตได้สำนึกเรา
นั้นนะ มันสะคุ้งนะ ขนพองสยองเกล้า นั้นนะธรรมโอสถๆ ธรรมโอสถถ้ามันถึงธรรม ถึงธรรม
ถึงวินัย ถึงหัวใจของเรา นี่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้แสดงอย่างนั้นไป

ไม่ใช่ลำเอียงเพราะรัก ลำเอียงเพราะชัง พวกเขา พวกเรา ไอ้พวกเขา พวกเรานั้นมันเป็นเรื่องของโลกธรรม ๘

แต่ถ้าเป็นความจริง ความจริงมันเป็นแบบนี้ ธรรมะย่อมชนะอธรรม ถ้าธรรมะย่อมชนะอธรรม มันย่อมชนะกิเลสตัดหาความทะยานอยากในใจของคน ในใจของเรานี้แหละ แต่ในใจของเรา คุณสิ เวลาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา ศึกษารู้ไปทุกอย่าง ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าซึ่ง เห็นบุญเห็นคุณทั้งนั้นนะ แต่ไม่เป็นความจริง

ยา ฆลากยา ฆลากยามันบอกคุณสมบัติของยาใช้ใหม่ ใครๆ เวลาจะรักษาโรครักษาไข้เจ็บเขาต้องกินยานั้น นี่ก็เหมือนกัน สีด สมာธิ ปัญญา มันก็เป็นชื่อทั้งนั้นนะ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โอ้อโฮ! นารี้นรมย์นะ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเป็นน้ำใสสะอาด จืดสนิท เย็นดี เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาในที่สงบสงัด ในป่าในเขา ในที่สงบสงัด นี่เป็นสิ่งที่ดีทั้งนั้นนะ เพราะในปัจจุบันนี้ สภาพแวดล้อม เราก็ออยากอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีๆ ใครจะมีบ้านมีเรือนก็อยากอยู่ในสภาพแวดล้อมที่นารี้นรมย์

นี่ไง แล้วหัวใจเรามันอยู่ท่ามกลางไฟ ท่ามกลางกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ท่ามกลางกิเลสตัดหาความทะยานอยากของเรา ถ้าเราจะฝึกหัดตามความเป็นจริงของเราขึ้นมา ฟังธรรมๆ ก็เพื่อเหตุนี้ไง หน้าที่การงานก็ทำ

เวลาหลวงปู่ตื่นท่านพูด ไม่หายใจทิ้งเปล่าๆ ใจ ในเมื่อมนุษย์เกิดมามันต้องมีลมหายใจ เวลาคลอดออกมา หมอต้องตบตูดครั้งแรกเลย ให้มันหายใจเอง หายใจเองแล้วให้ร้องออกมา นี่ก็เหมือนกัน เราต้องหายใจของเราเอง นี่โดยอำนาจวาสนา โดยภพโดยชาติ โดยความเป็นมนุษย์ โดยความเป็นสัตว์ โดยความเป็นสิ่งที่มีชีวิต

แต่ถ้ามันมีสติปัญญา หายใจเข้านี้ก็พูด หายใจออกนี้ก็โธ มีสติปัญญากำหนดลมหายใจของเรา เราก็ต้องหายใจอยู่แล้ว แต่ถ้าไม่มีสติปัญญาระลึกละ ถ้าระลึกขึ้นมา หัวใจมันก็เข้มแข็งขึ้นมาไง ไอ้เนี่ยเวลาคิดก็คิดแต่กิเลสมันป้อนให้ กิเลสมันยุแห่ไป เวลาคิดก็คิดโดยจินตนาการโดยกิเลส โดยความโลภ ความโกรธ ความหลง แล้วจิตมันอยู่ไหนละ คิดตามกิเลสตัดหาความทะยานอยาก คิดสิ่งที่สมุทัยมันป้อนให้ทั้งนั้นเลย

ถ้ามีสติกับลมหายใจ เกาะมันนั่นแหละ เดี่ยวตัวตนชัดขึ้นมา ตัวเราเองจะเป็นอิสระขึ้นมา พออิสระขึ้นมา เอ๊ะ! เราคิดเรื่องอะไร เราคิดทำไม ทำไมมันทุกข์มันยากขนาดนี้ล่ะ เวลาคิด คิดเรื่องงาน เรื่องงานทำหน้าที่การงานก็คิดสิ พอเสร็จแล้วก็วางไว้นั้น ทำไมต้องเอามาเผาจนตลอดล่ะ รักษาหัวใจเราไว้ดีกว่า รักษาหัวใจเราให้มันสดชื่น เข้มแข็ง จิตใจที่อบอุ่น เวลาจะไปคิดสิ่งใด จะทำสิ่งใดมันก็พอได้

จริง จริงอยู่ ในเมื่อมันเป็นภาระรับผิดชอบ ให้อะไรๆ มันกดถ่วงหัวใจทั้งนั้นนะ แต่เวลาคนมีสติปัญญา ภาระก็คือภาระไง ถ้าคนมีสติปัญญา ภาระก็เวลาจะใช้จะสอย เวลาจะทำเราก็จะยกขึ้นมา เราจะยก เราจะดูแลของเรา แต่เวลาจะก็ต้องพักก่อน พอพักเสร็จแล้วเดี๋ยวภาระนั้นก็ก็เป็นสิ่งที่เราแก้ไขเราได้ไง

นี่ไง ธรรมะย่อมชนะอธรรมไง ชนะอะไร ชนะกิเลสตัดหาความทะยานอยากของเราไป มันโลก มันอยากได้ มันปรารถนา มันต้องการให้สมใจมันไป แล้วเราเองเราก็ชักพินออก เอาแค่ว่าที่พออยู่พอกิน เอาที่พอเท่านั้นนะ แล้วสิ่งที่มันได้มา ได้มาตรงไหน ได้มานี่ไง ได้มาตรงที่เสียสละไป

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ที่มีลาภสักการะมากที่สุดคือพระสิวลี พระสิวลีเขาทำอย่างไรถึงมีลาภสักการะมาขนาดนั้นนะ ไปศึกษาประวัติพระสิวลีสิ นี่ก็เหมือนกัน ถ้าอำนาจามันเป็นจริงของมันอย่างนั้น เราจะปฏิเสธอย่างไรมันก็มา ปฏิเสธอย่างไร คุณสิ เวลาคนไม่ต้องการสิ่งใดเลย เขามีแต่เพิ่มพูนพูนผลของเขา ให้อะไรอยากได้อะไรดีของเรา มันขาดแคลนมาตลอดเลย มันขาดแคลนตลอด เราก็ทำของเรา กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน เราทำมาอย่างนี้เอง ครูบาอาจารย์ของเราท่านแสวงหา แสวงหาความประหยัดมัชฌิธรรมะจะเกิดในที่ขาดแคลนๆ ครูบาอาจารย์ของเรา ธรรมะมันจะเกิด คนเราเห็นวิกฤติขึ้นมาแล้ว มันจะแก้ไขเพื่อเอาชีวิตรอดของมันไป

เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สิ่งใดมันไม่มี ปัญญา มันแก้ไขได้ ปัญญา มันพลิกแพลงมันแก้ไขใช้สอยได้ เอาชีวิตรอดได้ เพราะเห็นคุณค่าในการประพฤติปฏิบัติสำคัญกว่า ในการปฏิบัติสำคัญกว่า สิว สมานสิ ปัญญา นี่สำคัญกว่า ถ้าอย่างนั้นมันก็ไม่ไปเดือดร้อนอย่างนั้น

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว ใครๆ ก็แย่งกันเล่นนะ แย่งกันเข้าไปใกล้ชิดองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อยากได้นุญกุศล อยากเป็นอย่างนั้น อยากเป็น

อย่างนั้นไง ถ้าอยากเป็นอย่างนั้น นั่นนะระดับของท่าน ใครทำสิ่งนั้นมาๆ เวลาเรามาทำหน้าที่
การงานของเรามันประสบความสำเร็จ

ไม่ใช่ประสบความสำเร็จไม่ใช่คนโง่ ประสบความสำเร็จก็ปิดมันทิ้ง ไม่ยอมรับ ประสบ
ความสำเร็จก็ประสบความสำเร็จ แต่มีสติ สิ่งนี้ได้มาด้วยบุญด้วยกุศล ด้วยอำนาจวาสนา เราได้
แล้วเราจะใช้สอยอย่างไร เราจะทำประโยชน์อะไร เราจะไม่ทำให้ปัจจัยเครื่องอาศัยนี้ทำให้เรา
เสียนิสัย ทำให้เรากลายเป็นคนมักง่าย ทำให้เราเป็นคนไม่มีสติปัญญา มันจะมาตัดทอน ความ
โลภมันปิดกั้นหัวใจหมด

ถ้ามีสติปัญญามันเป็นประโยชน์ทั้งนั้นนะ ถ้ามันได้ขึ้นมาตามความจริงก็เป็นความจริง
อันนั้น แล้วใครทำสิ่งนั้นมานี้ได้ตามความเป็นจริงนะ แต่โลกเวลาแข่งขันๆ แข่งขันด้วยเล่ห์ด้วย
กล แต่เวลาเป็นทางธรรมๆ ความสุจริต ความเป็นจริง ความเป็นธรรมอันนั้น ธรรมะย่อมชนะ
อธรรม ถ้าถึงที่สุดแล้วความสุจริตอันนั้นมันไม่มีสิ่งใดเป็นเรื่องกังวลเลย แต่ความทุจริต ความ
ทุจริตนั้นสิ เห็นไหม

นี่พูดถึงว่า ธรรมะย่อมชนะอธรรม แต่สิ่งที่เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สิ่งที่เป็น
ข้าศึกที่สุดก็คือกิเลสตัณหาความทะยานอยากนี่แหละ สิ่งที่เป็นข้าศึกกับผู้ประพฤติปฏิบัติ สิ่งที่เป็น
ข้าศึกกับธรรมๆ เวลาเป็นข้าศึกกับธรรม ธรรมะปฏิรูป เวลาเป็นธรรมะขึ้นมาก็พลิกแพลงให้
เราพอใจเสีย เวลาเป็นสังฆธรรม เวลาศีลก็บอกว่าศีลอย่างนั้นทำไม่ได้ ศีลอย่างนี้ทำไม่ได้

ศีลก็คือศีล อธิศีล เวลาศีล ความถูกต้องคือความถูกต้อง ไม่มีความถูกต้องที่หนึ่ง ที่สอง ที่
สาม ไม่มี ความถูกต้องคือความถูกต้อง แต่ความถูกต้องด้วยอำนาจวาสนาของคนที่มีมันอ่อนแอ
ความถูกต้องอย่างนั้นมันทำไม่ได้ ถ้าทำไม่ได้ เวลาทำความจริงขึ้นมา นั่นจิตนิสัยของเขา ถ้า
จิตนิสัยของเขา ถ้าทำของเขาถ้าเป็นความจริงๆ ขึ้นมา อริยสังฆมามีหนึ่งเดียวไง ใครทำปฏิบัติ
อย่างไร อริยสังฆต้องเข้าสู่อริยสังฆนั้น ถ้าเข้าสู่อริยสังฆนั้นไม่ได้ มันก็เลียบๆ เคียงๆ เลียบๆ เคียงๆ
ทำไม่มันเป็นไปได้ละ

สาวก สาวกะ เพราะมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีครูบาอาจารย์ของเราไง คุณ
เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าห้ามธงชัยพระอรหันต์ ผ้ากาสาวพัสตร์ จีวร ไอ้เราก็ห้าม แล้ว
คุณ เวลาพระที่เขาทำหยาบเขาก็ห้ามเหมือนกัน ทำไมจิตใจเขาไม่ดีขึ้นละ ไอ้มันเปลือกนอก คำ
ว่า “เปลือกนอก” เพราะอะไร เพราะผลของวิญญูะที่ว่าสิ่งที่มีมันจะทำลายล้าง มันก็กิเลสตัณหา

ความทะยานอยากของคนทั้งนั้นนะ สิ่งที่น่ากลัวที่สุดก็คือกิเลสตัดหาความทะยานอยากของคน ถ้าเวลาเราจะทำ มันก็น่ากลัวตรงนี้ ถ้าน่ากลัวตรงนี้ สิ่งที่จะมากรองก็คือศีล ศีลคือรู้กั้น รู้กั้นไม่ให้มันสะดวกราบรื่นเกินไป เราเอารู้อบรอบขอบชิดของมันไว้

แล้วเวลารู้อบรอบขอบชิด เราพยายามทำความเข้าใจของเราเข้ามา ถ้าใจสงบระงับเข้ามา เวลาหลวงตาท่านสอนประจำ สมาธิจับ ตัดด้วยปัญญา ท่านบอกสมาธิจับ แต่เราไม่มีอะไรไปจับ ต้องมันเลย เห็นไหม คุณิ เวลาสวดวิชัย เราจะจับมัน เราต้องดื้อมันเข้าที่อับจนแล้วเราจับมันให้ได้

นี่ก็เหมือนกัน เราจะจับกิเลสตัดหาความทะยานอยากของตัว เวลาขึ้นกอยู่บนหัวเรามองไม่เห็น เวลาขึ้นกบนหัวคนอื่นเห็นไปหมดเลย เห็นความผิดของทุกคน เห็นความผิดของคนอื่นทั้งนั้น ใจความผิดของตัวเองมันล้น ล้นจนออกมาเป็นความประพฤติปฏิบัติจนไปกระทบกระเทือนคนอื่น ใจของตัวเองนี่ แต่ถ้ามีสติมีปัญญานะ ถ้ามีสติปัญญา มันจะสงบตรงนี้ได้ ถ้ามีสติปัญญา ใจของตัวเองต้องสงบระงับเข้ามาให้ได้ ถ้าสงบระงับเข้ามา มันมีความสุข มันมีความสุข ถ้ามีสติปัญญามากขึ้น มีสติปัญญามากขึ้น มีอำนาจวาสนานะ ยกขึ้นสู่วิปัสสนา ยกขึ้นสู่วิปัสสนาใช้สติปัญญาของเรา ถ้าเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง ถ้าเห็นกิเลสของตนแล้วต้อนกิเลสเข้ามา ต้อนกิเลสให้สมาธิจับให้ได้ไง พอจับได้ ใช้ปัญญาตัดมันๆ แล้วปัญญาอย่างนั้นมันปัญญาอย่างไรละ มันเป็นภาวนามยปัญญา ไม่ใช่ปัญญาที่เราคิดกันอยู่นี่ไง

ปัญญาที่เราคิดกันอยู่นี่เขาเรียกโลกียปัญญา ปัญญาจากการศึกษา ปัญญาจากการค้นคว้า ปัญญาจากทางวิทยาศาสตร์มันไปสู่ทฤษฎี แล้วใครคิดนอกกรอบไม่ได้นะ ใครคิดนอกกรอบไม่ได้ เวลาถ้าเป็นภาวนามยปัญญามันเป็นปัญญาปัจจุบัน ปัญญาที่แพรวพราว หลวงตาท่านว่ามันเป็นดาบเพชรเลยละ มันสามารถตัดกิเลสตัดหาความทะยานอยากของคนนี้แหละ ที่มันตัดกัน

ธรรมะย่อมชนะอธรรม แต่ธรรมะจะเกิดขึ้นต่อคนที่มีอำนาจวาสนาบารมี คนที่มีจุดยืน คนที่เข้มแข็ง ไม่ใช่คนที่อ่อนแอ คนที่อ่อนแอที่เอาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาประกาศใจ นี่ไง หมามันห่มหนังเสือไง เวลามันเห่าออกมาที่เสียงหมาทั้งนั้นนะ มันไม่มีธรรมะอยู่จริง เสือมันคำราม เวลาเสือมันคำราม สิ่งที่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบันลือสีหนาทเป็นฤทธิ์ที่ประเสริฐที่สุด เวลาบันลือสีหนาท กิเลสมันหอบตัวลง เวลาเสือ

คำรามในป่า สัตว์ป่าเงิบเลย มันกลัวเสื่อล่า ไอนี้ก็เหมือนกัน กิเลสๆ กิเลสจริงๆ มันก็กลัวธรรม
กลัวศีลธรรม กลัวความจริง กลัวสัจจะของผู้มีคุณธรรม

เวลาเราตั้งสัจจะ ชุคควัดๆ ตั้งสัจจะ เวลาปฏิบัติขึ้นมาความจริง นั้นนะกิเลสมันจะ
กลัว พอเริ่มกลัวขึ้นมา เพราะกิเลสลูกหลานมันกลัว ปู่ย่าตายายมันพลิกแพลง เราต้องมีสติมาก
ขึ้นๆ มากขึ้นไปเรื่อยๆ

ธรรมะย่อมชนะอธรรม แต่ธรรมะย่อมชนะอธรรม ธรรมะต้องมีพื้นฐาน ธรรมะต้องมีการ
การกระทำ ธรรมะจริงๆ นะ แล้วเวลาเป็นจริงๆ เวลาสิ้นสุดกิเลสเป็นธรรมชาติๆ สิ้นสุดมันมี
อะไรเปรียบเทียบล่ะ มันไม่มีอะไรเปรียบเทียบหรอก แล้วพอไม่มีอะไรเปรียบเทียบ นี่ไง พอถึง
แล้วมันพูดไม่ได้ๆ พูดไม่ได้ทำไม่ครูบาอาจารย์ท่านพูดได้ละ ท่านพูดได้แต่คนที่เข้าใจได้

เวลาหมมสากจุกา เอตมมุงกลมุตตมัม ครูบาอาจารย์ท่านสนทนาธรรม สนทนาธรรมก็เพื่อ
ความสะอาดบริสุทธิ์ เพื่อความเป็นจริงอันนั้น เพื่อตรวจสอบใจ ไอ้ของเราถ้ามันมั่นคงอยู่แล้ว
มันเป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันตสิทธินิโก เวลามันเป็นนะ คุณิ เวลาหลงตาท่านว่าของท่าน โลกธาตุนี้
ไหวหมดเลย เวลามันเป็นจริงขึ้นมาโลกธาตุหวั่นไหวไปหมดเลย ไอ้เรานอนอยู่บ้าน อะไร
เสียงฟ้าร้องฟ้าผ่า อ้อ! ไอนี้มันถุกูกาล แต่เวลาเป็นจริงๆ นะ โลกธาตุมันไหวเลย มันหวั่นไหว
กลางหัวใจเลย มันเป็นความจริง มันขนาดนั้นนะ แล้วมันจะมีอะไรมหัศจรรย์ไปกว่านั้น

นี่ไง ถ้าพูดถึงมันเป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันตสิทธินิโก อันนั้นชัดเจนอยู่แล้ว แต่เวลาในครอบครัว
กรรมฐานเขายังสนทนาธรรมกัน เวลาตรวจสอบทดสอบ อันนั้นเพื่อความมั่นคงใจ เพื่อห่มุคณะ
ใจ คุณิ ที่หลงตาท่านพูด ในครอบครัวกรรมฐานเขาจะรู้ว่าใครจริงหรือไม่จริง ใครมีหรือไม่มี
ไอ้ไม่มีก็พูดไปไร้สาระ

นี่พูดถึงว่า ธรรมะย่อมชนะอธรรม แต่ต้องให้มันเป็นศีลธรรมเป็นตามความเป็นจริง
ไม่ใช่ธรรมะของกิเลส ไม่ใช่ธรรมะปฏิรูปให้เราคิดเองเออเองเป็นภาษาของเราเอง เราต้องทำ
ความจริงอย่างนี้ ทำความจริงของเราให้เป็นศีลธรรม เราจะต้องประพฤติปฏิบัติให้เข้าสู่พระพุทธ
พระธรรม พระสงฆ์

เวลาหลงตาท่านพูดของท่าน พุทธ ธรรม สงฆ์รวมลงกลางหัวใจ พุทธ ธรรม สงฆ์รวม
ลงหมด

แล้วรวมอย่างไร เออ! ท่านรวม เราก็รวม ถ้ารวม โลกก็ว่านี่สมาธิไง เวลาทำสมาธิสงบเข้ามาแล้วพุทธ ธรรม สงฆ์รวมลงอยู่ที่ใจ แค่นี้สมาธิ เขาบอกสมาธิเป็นตัวเป็นตน ก็ใช่ สมาธิเป็นตัวเป็นตน ถ้าไม่เป็นก็พูดได้แค่นี้ พูดได้แค่นี้มันไม่มีเหตุมีผลไง

ถ้ามีเหตุมีผลนะ มันต้องเป็นสมาธิขึ้นมาแล้วใช้ปัญญาขึ้นไป บุคคล ๔ คู่ ตั้งแต่ถอดถอนสังโยชน์ ๓ สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส กามราคะปฏิมะอ่อนลง กามราคะปฏิมะขาดไป รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา ไอ้มานะ ๕ นั้นนะไม่มีทางรู้ได้ แล้วไม่รู้ว่ามันเป็นอย่างไรด้วย มีแต่ทางดำราทางวิชาการทั้งนั้น ไม่มีความจริงอยู่ในหัวใจเลย ถ้ามีความจริงอยู่ในหัวใจแล้วมันเป็นจริงขึ้นมาละ พุทธ ธรรม สงฆ์รวมลงอย่างไร ไอ้ที่ว่ารวมๆ รวมแต่ปาก มันไม่มีข้อเท็จจริงหรอก ถ้ามีข้อเท็จจริงมันต้องเป็นข้อเท็จจริงอย่างนี้

นี่พูดถึงว่า ธรรมะย่อมชนะอธรรม แล้วธรรมะจริงๆ ด้วย ไม่ใช่ธรรมะเสแสร้ง ไม่ใช่ธรรมะหยาบยืมฉกฉวยใครมา มันเป็นธรรมกลางหัวใจนั้น มันถึงเป็นสังฆธรรมอันนั้นเพื่อประโยชน์กับหัวใจดวงนั้น เอวัง